

mного bogatejših in zavednejših naročnikov ima „Štajerc“ sam, kakor pa vsi oni lažnjivi kljukeci skupaj. — Z bratskim pozdravom. — Posestnik i. t. d. iz Janišberga.

Zunanje novice.

Strašna drama na morju. Avstralski listi poročajo, da je zadel nedavno parobrod, ki se je vozil iz Manile v Singapore, ob morsko pečino, ter se je razbil. Na parobrodu je bilo 17 ljudi, kateri so se rešili v dva čolna. Manjši čoln s peterimi ljudmi je takoj izginil v valovih, a drugi z desetimi možimi, kapetanom in krmarjem je begal dolgo časa po morju. Popotnikom je zmanjkalo hrane; jedli so morsko travo, grizli podplate svojih čevljev in celo les. 25. dan tega strašnega potovanja je pa nakrat planil neki mornar na krmilca ter mu je razklal glavo, potem je začel jesti svojo žrtev. A drugi so mu izrgali truplo iz rok in ga zagnali v morje. Naslednjega dne je hotel zaklati dotični mornar kapetana, a drugi so ga urno zgrabili ter ga ubili. Dva sta zblaznela, kapetan je 30. dan umrl od glada. Drugi so ali zblazneli ali poskakali v morje, samo dva sta se rešila. Čoln je namreč naposled došel k otoku Doubi, kjer so prebivalci sprejeli že skoro onemogla nesrečneža. Tu sta ostala tako dolgo, da sta ozdravela, potem sta se odpeljala domov.

Smrt pri zaročni pojedini. Z Dunaja se poroča, da so v Süssenbrunn ob severni železnici slavili zaročno hčerke gostilničarke Terezije Schlederer s sinom župana Schöpfleiterja. Zaročenčevi starši so bili proti zvezi, in niso prisostovali zaroki. Med tem ko so se gostje zabavali, pili in peli, sta zaročenca izginila brez sledu. Našli so ju na polju mrtva. Ustrelila sta se.

Vsa obitelj zastrupljena. Ciganski kapelnik Josip Totzauer v Titelju je kupil 15. t. m. popoldne od neznane srbske kmetice dva litra mleka ter ga dal piti svojim otrokom. Kmalu pa se je radi silnih bolečin v drobu začela vsa obitelj valjati po tleh. Poklicali so zdravnika, ki je dognal, da so otroci zastrupljeni. En otrok je umrl, a tudi drugi so nevarno bolni ter bodo morda umrli. Srbsko kmetico so dobili in zaprli. Dognalo se je, da je bil v mleko padel pajek, ki ga je zastrupil.

Smrt med poroko. Polkovnik Fr. Hein v Brašovu se je te dni hotel oženiti z gdčno Zahirczko. Med poročnim obredom pred oltarjem pa se je nakrat zgrudil in umrl. Zadela ga je od razburjenja kap.

Gospa Louis Botha je jako imenitna žena. Poznajo jo v Natalu prav tako kakor v Transvaalu, kjer je stanovala s svojim možem, in sicer v Vryheidu, na meji dežele Zulov. V Bothovi hiši se je zbirala vedno vsa burska inteligenca; ta nad vse gostoljubna hiša je bila vedno vsem vzor mirnega, prijetnega življenja. Gospa Botha govori prav tako angleški kakor svoj materin jezik. Ko je otvoril lord Roberts bolnico v Pretoriji, občudovale so vse Angležinje ljubeznivo in duhovito gospo Botha in njeno prijateljico gospo Mayer,

ženo burskega generala. Gospa Botha je prav tako junaška kakor njen mož. Stopala je smelo po višjih, kjer so žvižgale krogle okrog nje.

Smrt briganta. Zopet je poginil velik italijan bandit, imenom Bulai, imenovan Musolino II, ki se skrivaj v okraju Arezzo. Ko je bil star 20 let, je sečal duhovniško semenišče v Citta Castellu. Njegova največje hrepenenje je bilo, da postane duhovnik. Njegova prejšnja želja je bila, da postane duhovnik. Toda hudobne intrige so povzročile, da ga ni hotel posvetiti. Jezen je stopil pred škofa ter dal osorno: „Vaša svetlost me naj ali posveti za duhovnik ali pa grem v gozde ter postanem ropar!“ Škof mu nato pokazal vrata. Bulai pa je šel in napisal bogoslovni spis, poln duha in izredne dialektike naperjen proti škofu. Potem je šel v gozd in postal bandit. Leta in leta je požigal, ropal in moril po deželi. Bali so se pred njim, in karabinerji so ga lovili kakor divjo zver. V stiski se je končno zatekel v močvirje Patena. Kmalu je bežal je k nekemu vaškemu duhovniku lačen in umoran, ter prosil da se ga usmilijo in ga skrijejo. Duhovnikova sestra ga je najprej skrila v malo ložo, potem pa je šla klicat karabinierje. Ti so vdrli v ložo ter po hudem boju Bulaija ustrelili.

Strašen zločin. „Agram Tagblatt“ poroča sledi strašni dogodek iz okolice Knina v Dalmaciji. Nekaj kmet, čegar imena list ne imenuje, je gnal pred se s katerimi dnevi s svojo hčerjo na trg dva vola, katere je prodal za 250 gld. Na poti domov pa je izročil denar svoji hčeri, da ga spravi, ter ostal slučajno nekaj korakov zadej. V tem trenutku so napadli na njega znani lopovi kmeta ter zahtevali denar. Mož je zavrejel, da ga nima, a roparji so ga davili tako dolgo, da je izdihnil. Hči je tekla prestrašena po cestah, dalje ter vsa zasopljena in smrtno utrujena pribežala do neke kočje, kjer je prosila tam bivajočo žensko naj jo skrije. Ženska jo je navidezno skrila ter rekla, naj ostane tudi ponoči pri njej, češ, da v tem ni varno hoditi domov. Ali morilci in roparji so kmetu in njegovim baš stanovalci tiste kočje, in dotična ženska je bila ž njimi v sorodu. In roparji so se vrnili domov ter sklenili, da deklet po voči umore. Dekle je šlo spat v posteljo k hčerki enega izmed roparjev. Legla je na desno stran. Ponoči pa je roparjeva hčerka vstala in šla pit vodo. Vrnivši se, se je vlegla na desno stran, tujka pa se je pomaknila na levo. Kmalu nato je začela v temi korake; prišli so roparji ter zgrabili roparjevo hčer, ker so mislili, da leži ondi tujka. In roparjevo hčer so zadavili in jo vrgli v peč. Med tem ko so roparji po obleki iskali denar, pa je tujka s srcaji pobegnila ter ušla. Srečala pa je orožnike in finančno stražo ter jim ovadila vse. Orožniki so roparje zgrabili in odvedli v zapor. Takrat šele so se pazili lopovi, da so umorili in zadavili domačo hčer in ne tujke.

Ženo sesekal. V Bruslju je agent neke banke Demez, umoril svojo 30-letno ženo ter jo sesekal na majhne kosce. Demez in njegova soproga sta prišla pred dvema mesecema iz Verviersa v Bruselj. Prepovedala in pretepela sta se vsaki dan. Od prejšnje soproge bote pa ni nikdo v hiši opazil gospe Demez. Redarstvo

je siloma odprlo stanovanje ter našlo posamezne dele telesa v škrinjah in omarah.

Bogat blagoslov. Iz Prage poročajo, da živi v Kral. Vinogradih 51 let stari stavbni paznik F., ki je imel s svojo sedaj 39 let staro, močno in zdravo ženo že 21 otrok. Žena je rodila dvakrat trojčke, šestkrat dvojčke in trikrat po enega otroka. Vsi otroci, mati in oče so zdravi in čvrsti.

Gospodarske stvari.

Ustanovitev kmetijskih pridobitnih in gospodarstvenih zadrug na Štajerskem.

Na svetlo daje c. kr. štajersko namestništvo po naročilu c. kr. namestnika Manfreda grofa Clary in Aldringen.

Konec.

Naprave, katere v tej zadevi na Štajerskem že obstojé, bodo morale še bolj v občnost priti. Pri ustanovljenih prodajališčih gledé surovega masla in pri ustanovljenih sirotkarskih središčnicah je treba delovati na ugodne prodajne pogoje, in pasamezne sirotkarske zadruga se imajo s tem, da se iste naslonijo na blagajnice za hranilne vloge in na posojilnice, ter na druge prodajne zadruga, pospeševati v vsakem okolišu, kjer so pogoji za to dani.

c) Za vkupno prodajo in skupno uporabo je sposobna tudi ustanovitev onih zadrug, katere se pečajo s pridelovanjem lanù in z uporabo hmelja. Take zadruga prideljujejo s tem, da pridelke spravljajo, hranijo in obdelujejo, enakomerno blago. S tem pa, da iste poiščejo ugodnejše prodajne pogoje, se dosežejo tudi boljše prodajne cene.

d) V vinskih krajih je jako koristno, da se grozdje, katero se od strani posameznih združnikov nakupuje, vkupno tlači in potem vino v skupne kleti spravlja. Ustanovitev vincarskih zadrug prinaša velik hasek s tem, da se posamezniku ne more pridelok odvzeti po nizki ceni od strani kupcev in da se lahko pridobiva za konsum čista, pristna, prirodna vina za ceno, kateradaje ne samo kmetovalcu, ampak tudi potrošniku dovolj koristi.

e) Velik pomen bode morala imeti na Štajerskem združbna uporaba sadja in zelenjave. Štajersko sadje je jeden najvažnejših pridelkov dežele, po katerem se zelo poprašuje. Uspehi, katere je dosegla središčnica gledé uporabe sadja v Gradcu od časa svojega nedavnega obstanka, že kažejo, da se z razvojem združene organizacije sadjarstva zamorejo doseči velike koristi za kmetovalce. Tudi ustanovitev zadrug, katere se pečajo z rejo perotnine in s prodajo kurjih jajc, bi našla na Štajerskem ugodna tla.

f) Žitne prodajne zadruga. Te zadruga imajo nalogo, da zbirajo, prebirajo, čistijo s stroji žito kmetovalca in da isto potem spravljajo v skladovnice, sezidane od strani zadrug.

Združene skladovnice, obstoječe na Nemškem in tudi že v nekaterih deželah Avstrije, so doslej imele jako ugodne uspehe. Zadruga deluje na to, da se sejejo oziroma sadijo enakomerni pridelki. Posamezniki

prihranijo si prevoz, stroške shrambe, stroške gledé poiskanja trga, in skladovnim zadrugam je mogoče v zvezi z mlini, pivarnami itd. priskrbeti trajni trg gledé spečavanja blaga in doseči za posamezne vkladnike ugodne cene.

Pozneje treba bode misliti tudi na ustanovitev pekarskih in mlinarskih zadrug.

Ako se na ta način posreči, da se pridružijo mreži Raiffeisen-ovih blagajnic ostale kmetijske zadruga, potem se usnuje za trg gledé kredita in blaga organizovani sestav, pridelovalci pridejo s potrošniki zopet v ožjo zvezo in s tem se pospešuje blaginja obeh.

Ministerstvo za poljedelstvo obljubilo je obilo podporo in pospešitev kmetijskih zadrug.

Podučni tečajji za računarje in izplačevalce blagajnic se bodo gmotno podpirali, ustanove dajale za potovanje v svrhu učenja združnih naprav v drugih deželah, doneski donašali za izvršitev revizije in za organizacijo zadrug, dalje se bodo dajale središčnicam subvencije in podeljevali doneski za napravo glavnico skladovnic itd. Na kmetovalcih samih je ležeče, da se isti organizujejo za te gospodarske namene, kajti na ta način bodo isti gotovo bistveno k temu pripomogli, da se kriza, katera istim preti, odvrne in njih blaginja pospešuje.

Naloga državnih oblastev bode, podpirati po svoji moči ta prizadevanja.

O hranitvi smodnika za streljanje proti toči.

Eden glavnih vzrokov tako pogostih nesreč pri streljanju proti toči je brezskrbno ali nerodno ravnanje s streljivom. Shranjevanje smodnika se ne redko vrši tako lahkomišlno, da se je le čuditi, če se ne pripeti še več nesreč.

Z izgovorom, da se ljudje boje tatvine smodnika, zavlečejo pogostoma smodnikovo vrečo koj kam na podstrešje, v kleti ali druge neprilicne prostore. Kako lahko najdejo posli ali otroci smodnik, se z njim igrajo, ne znajoč za strašno nevarnost, v kateri so, ali pa tudi iz samovoljnosti. Po takem početju se ne povzroči lahko le telesno poškodovanje okoli stoječih, temveč se lahko porušijo in pogore cela bivališča, če se smodnik vname.

Zategadelj je neobhodno potrebno strelce in druge ljudi, ki se s streljanjem bavijo, opozoriti na grozno nevarnost ter jih zavezati, da se ravnajo po tukaj navedenih pravilih.

Streljivo za streljanje proti toči obstoji iz raznesnega smodnika, netilne vrvice in varnostnega netila, trakov z zažigalom. Vse te priprave se morajo hraniti na suhem, ognja varnem kraju. Ognja varen je kraj, ako se v njegovi bližini ne kuri, ne sveti, ne kadi in se sploh ne prihaja z lučjo blizu.

Vsako strelišče ima ročno zalogo streliva, ktera naj bi zadostovala za 100 streliv.

V vsaki streliščni hišici je omara za shrambo enega dela smodnika, netilnih vrvic, žigic in trakov z zažigalom.

Smodnik v omari naj se devlje v pločnato škatljo,